

RAY CONNOLLY

ELVIS
PRESLEY

ÜKSILDANE ELU

Inglise keelest tõlkinud Ülle Jälle

SISUKORD

<i>Tänu sõnad</i>	xi
<i>Autori märkus</i>	xv
<i>Eessõna</i>	xvii
1. „Kuulsin kaheaastasest saadik vaid gospelmuusikat“	1
2. „Ära üldse muretse, ema“	8
3. „Ma lihtsalt istusin klassiruumis ja vahtisin aknast välja ...“	13
4. „Ma ei laula mitte kellegi teise moodi“	21
5. „Mida kuradit te seal teete?“	29
6. „Mis juhtus, mis juhtus?“ – „Ma ei tea, Elvis, aga mine tagasi“	35
7. „Tere, mu kallid. Siin on raha arvete tasumiseks“	42
8. „See kolonel ... Ta on vanakurat ise“	49
9. „Kui ma liikuda ei saa, ei saa ma ka laulda“	59
10. „Miks peaks muusika kasvatama noorte kuritegevust?“	68
11. „Mustanahalised on laulnud ja mänginud nii nagu mina“	76
12. „Kujutage ette! Memphise poiss“	84
13. „Ma ei taha selliseid jämmimisi alustada“	92
14. „Soovin, et oleksime jälle vaesed. Tõsiselt“	97
15. „Ta oli rikas ja poosetaja“	104
16. „See kopitanud haisuga afrodisiaakum, <i>rock'n'roll</i> “	110
17. „Mul veab, et ma saan anda. Andmine on tööpoolest ülim ...“	117
18. „Ärka üles, ema. Ärka, mu kallid, ja räägi Elvisega“	123
19. „Maailm on öösi rohkem elus. Nagu jumal siis ei vaataks“	131
20. „Kohtusin seal ühe kena tüdrukuga päris tihti ...“	139
21. „Mis iganes minust saab, selle tee on Jumal minu jaoks valinud“	145
22. „Mul polnud mingit sõnaõigust“	152
23. Koolitüdruk, kes kandis rinnahoidja sees püstolit	159
24. „Kui suudame kontrollida seksi“	168
25. „Hullem kui halba filmi vaadata on halvas filmis mängida“	176
26. „Kui te kavatsete lihtsalt istuda ja mind vahtida“	183

27	„Tean, et ma olen selles linnas naljanumber“	187
28	„Mõni teist arvab ehk, et Elvis on Jeesus Kristus“	191
29	„Mida ma teen, kui ma neile ei meeldi?“	197
30	„Kuulsin jutte, et Elvis magas kõikide oma kaasnäitlejannadega“	203
31	„Tahan muusikuid, kes oskavad mängida“	208
32	„Ma ei taha, et mingi kuradi väärakas irvitaks ajalehefotol“	213
33	„Härra president, teil on juhtida oma <i>show</i> “	221
34	„Lapsena olin ma unistaja“	226
35	„Inimene on üks asi, kuvand teine“	231
36	„Vabandust, daamid ja härrad ...“	240
37	„Kui sa tahad minust lahti saada“	248
38	„Pigem olen teadvuseta kui õnnetu“	254
39	„Tean, et olen enesehävituslik“	261
40	„Ma satun väga kergesti hoogu“	269
41	„Minust sõltub kolmkümmend üheksa töötajat“	274
42	„Olen lihtsalt kohutavalt väsinud olemast Elvis Presley“	283
43	„Üksildane elu Elvis Presley Boulevardil lõpeb“	289
	<i>Järelsõna</i>	295
	<i>Mis sai neist pärast Elvise surma?</i>	299
	<i>Elvis Presley parimad salvestused</i>	303
	<i>Kasutatud kirjandus</i>	307
	<i>Märkused</i>	311
	<i>Laulud</i>	331
	<i>Register</i>	333
	<i>Fotod</i>	

TÄNUSÕNAD

Aastaid enne seda, kui otsustasin selle raamatu kirjutada, intervjuueerisin oma ametis ajakirjaniku ja hiljem stsenaristina paljusid Elvisega seotud inimesi. Sinna hulka kuulusid Sam Phillips, Marion Keisker, pastor W. Herbert Brewster, Carl Perkins, saksofonimängija Boots Randolph, Roy Orbison, Mike Stoller, Rufus Thomas, Jerry Wexler, Paul McCartney, John Lennon, Ringo Starr, Chris Hutchins, Bob Dylan, Stanley Booth, B. B. King, Freddy Bienstock, Billy Swan, George Klein, „kolonel“ Tom Parker ja minu sõber, hiljuti lahkunud Mort Shuman. Loomulikult ka Elvis isiklikult. Seega olen neile kõigile väga tänulik, et nad pühendasid mulle aega ja jagasid minuga oma mõtteid, aga ka YouTube'ile, et nii paljud intervjuud teda tundnud inimestega on lihtsasti kättesaadavad.

1

„Kuulsin kaheaastasest saadik vaid gospelmuusikat.“

Elvise lapsepõlv oli äärmiselt vaene ja ootused veelgi piiratumad. Ta sündis 1935. aasta 8. jaanuaril kella poole viie paiku hommikul Mississippis Tupelos kahetoalises hurtsikus, kus valgust andsid vaid kaks õlilampi ja vett sai keeta puupliidil. Pool tundi hiljem tuli ilmale tema kaksikvend. Nimed Elvis Aron ja Jesse Garon olid juba välja valitud, aga Jesse sündis surnuna. Noored vanemad Vernon ja Gladys Presley olid oodanud kaksikuid – mõlema suguvõsas oli kaksikuid –, ent nad polnud saanud Gladyse raseduse ajal endale arstivisiite lubada. Naaber kutsus arsti alles siis, kui Gladysel tekkisid sünnituse ajal komplikatsioonid. Arsti tasu oli viisteist dollarit, mille tasus heategevusorganisatsioon.

Jesse maeti märgistamata hauda Tupelo Priceville'i kalmistule umbes päev hiljem, aga selleks ajaks oli Gladys, kes oli kaotanud palju verd, koos teise beebiga haiglasse viidud. Vanemaks saades arutles Elvis, kas tema ja Jesse olid olnud identsed kaksikud ning miks suri tema vend ja mitte tema, sest nagu talle kirikus oli öeldud, oli kõigil põhjus. Vahel kujutles ta neid vendadena koos rõõmsalt mängimas. Teinekord muretses ta vast, et nad oleksid olnud rivaalid nagu Kain ja Aabel piiblis. Pärast kuulsaks saamist palus ta paaril korral inimestel välja selgitada, kuhu Jesse kalmistul oli maetud, aga see ei õnnestunud – seda kohta ei mainitud üheski dokumendis. Talle öeldi ka, et kui üks kaksik sureb, siis ellujäänu saab kõik teise omadused endale. Ema julgustas teda nii mõtlema – uskuma, et ta on eriline. Gladys oli veendunud, et Elvis on eriline.

Tupelo Mississippis, mis oli ja on Ühendriikide vaeseim osariik, oli armetu väike linn, kus elas kolmekümnendatel umbes kuus tuhat inimest. Presleyde väike kodu oli plokkidele ehitatud puitmaja, kus polnud elektrit

ega kraanivett, see asus mullakattega tee ääres oja ja maantee juures metsa ja talude lähistel. Koolis öeldi Elvisele, et Tupelo on selle piirkonna nimi tšokto indiaanlaste keeles ning et kolmekümnendatel elas Tupelos ja selle ümbruses palju Presleysid. Ka oli sealne kant üsna religioosne. Seega polnud üllatav, et tema vanemad Vernon Presley ja Gladys Smith kohtusid esimest korda Ida-Tupelo nelipühilaste First Assembly of God'i nimelises kirikus.

Gladys oli neljas üheksast lapsest. Tema ema Doll Smith oli pikaajaline invaliid ning lapsena hoolitses Gladys ema ja nooremate õdede-vendade eest. Doll suri aasta pärast Elvise sündi ja tema abikaasa Bob Smith varsti pärast seda. Ta oli olnud loonusrentnik, kes käis oma perega lähikonna taludes tööd otsimas. Kohalike kuulujuttude järgi ajas Bob lisaraha teenimiseks ka puskarit, aga raha oli alati puudu. Smithid olid saatuse poolt määratud noorelt surema.

Vernoni isa oli Jessie D. Presley, kes ülejäänud pereliikmete sõnul oli kena välimusega, kuid halva iseloomuga naistekütt ja alkoholilembene mees, kes tegeles põllutöödega ja tegi teismelise Vernoni elu kolmekümnendatel põrguks. Jessie abikaasa Minnie-Mae, Elvise vanaema, oli pikk kõhn naine, kelle elu mees samuti kibedaks tegi. Jessie jättis naise maha enne, kui Elvis temaga kohtuda jõudis, nii et Minnie-Mae läks elama oma poja Vernoni, tema abikaasa Gladyse ja nende poja juurde. Elvis kutsus teda Dodgeriks* pärast seda, kui Minni-Mae põikas pesapalli eest, mille poiss kogemata tema suunas oli visanud.

Vernonile meeldis naljatada, et ta on üles kasvanud puuvillapõllul, ning ta oli olnud kõigest seitseteist, kui tema ja Gladys, kes oli siis kahekümnekahe, paar kuud pärast kohtumist naabermaakonda põgenesid ja seal abiellusid. See juhtus 1933. aastal. Mõlemad valetasid oma vanuse kohta, tehes Vernoni abielutunnistusel vanemaks ja Gladyse nooremaks. Gladys töötas tol ajal Tupelos rõivakaupluses õmblejana kahedollarilise päevapalgaga ja Vernon tegi juhutöid. Oli ülemaailmne majanduskriis, nii et lihtne neil polnud. Pärast abiellumist elasid nad mõnda aega Vernoni vanemate juures, laenasid siis kohalikul liigkasuvõtjalt Orville Beanilt sada kaheksakümmend dollarit, et ehitada maja vanemate Presleyde tühjale kõrvalkrundile, mis kuulus Beanile. Vernon oli töötanud puusepana, nii et ta ehitas maja isa ja venna abiga ise.

* *Dodger* – ingl k kõrvalepuikleja, põikleja. – *Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*

Enamiku inimeste jaoks poleks see olnud elamisvääriiline koht, kuna lage polnud, eraldi kööki ka mitte ja ainult kuivkäimla õues. Gladys pidi veidi kaugemalt kaevult vett tassima ja seda kaheksaliitrisest paagis hoidma. Ent kui Elvis oli väike, kuulis ta, kui uhke ja õnnelik ema oli olnud, kui nad sinna sisse kolisid. Paljudel ei olnud tol ajal oma maja, ütles ema. Neil olid hoovis kanad ja kui ta oli rase, olid tema ja isa istunud palavatel suveõhtutel verandal ja teinud plaane. Pärast Jesse surma sai Elvisest Gladyse ainuke plaan.

Suguvõsa ajaloo kohaselt oli enamik nende eelkäijaid olnud šotlased või iirlased või siis nende segu, aga Gladys jutustas, kuidas tema vanavanavaar-ema oli enne kodusõda olnud „puhtavereline tšerokii indiaanlane nimega Morning Dove White“*. Elvisele see mõte meeldis ja ta kujutles hiljem Morning Dove'i väikese ilusa punanahalise indiaani tüdrukuna nagu vesternides. Arvatavasti alles siis, kui ta oli ise staar ja töötas Hollywoodis, sai ta aru, et näitlejannad, kes mängisid punanahksed indiaani tüdrukuid, olid tõenäoliselt pärit Baltimore'ist või Chicagost, mitte indiaanlaste reservaadist.

Gladys ei läinud pärast haiglast väljasaamist tagasi rõivapoodi, vaid pani järgmisel septembrikuul Elvise enda kõrvale kotti peale maha, kui läks puuvilla korjama, ja tiris teda mööda vagusid enda järel. Ka see lugu meeldis Elvisele ja kui ta vanemaks sai, olevat ta aidanud emal puuvilla korjata, noppides palle varte küljest lahti. See oli raske, kuiv ja kriipiv töö, aga kõik Ida-Tupelo perekonnad tegid seda.

Üks varane ebamäärane mälestus võis olla see, kui Elvis ja Gladys sõitsid regulaarselt Greyhoundi bussiga sada kümme kilomeetrit läbi Mississippis, kui Elvis oli kolmene. Pelgalt bussisõit pidi olema põnev ja Elvis ilmselt teadis, et tema ja ema lähevad isa vaatama. Ta poleks küll aru saanud sellest, et Vernon istus Parchmani vanglas, mis oli Mississippis jõe lähedal lauetel põldudel paiknev töölaager.

Versioon, mida perekond tema isa vangistamise põhjendamiseks tõi neil üliharvadel juhtudel, kui seda häbiväärset lugu üldse mainiti, oli see, et Vernon ja Gladyse noorem vend Travis Smith olid koos ühe sõbraga end täis joonud ja muutnud Orville Beani kirjutatud tšekki. See oli sama mees, kes oli laenanud Vernonile väikese maja ehitamiseks raha. Beani jutu järgi oli ta andnud neile südameheadusest tšeki neljale dollarile sea

* Morning Dove White – ingl k Valge Hommikutuvi

eest, mida nad müüsid, nemad olid kirjutanud selle asemele kas neliteist või nelikümmend dollarit – täpselt ei mäleta enam keegi – ja viinud selle Tupelo panka, et see raha vastu vahetada. Loomulikult jäid nad vahele ja kohale kutsuti politsei.

Elvise vanaonu Noah Presley, kellest sai hiljem Ida-Tupelo linnaapea ja kes juhtis koolibussi, palus, et Orville Bean ei esitaks süüdistust, ja pakkus, et maksab tagasi topeltsumma, ent kahjukannataja nõudis oma osa.

Pärast poolt aastat Tupelo eeluurimisvanglas oli Vernonile määratud kolm aastat Parchmani töölaagris, ehkki ta sai välja pärast üheksat kuud, kui naabrid ja sõbrad esitasid palvekirja tema vabastamiseks. Isegi Orville Bean kirjutab palvekirja, kuigi selleks ajaks oli ta Gladyse kodust välja tõstnud, kui viimane ei suutnud tasuda kaheteistdollarist kuuüüri. See oli Orville'i reegel. Ta laenas raha oma maadele maja ehitamiseks, aga kui talle enam ei makstud, võttis ta kodu käest.

Pärast seda kolis Gladys, kes sõltus sotsiaalabist, Elvise sugulaste juurde, käies ühe juurest teise juurde, kuni Vernon tagasi tuli ja nad üürisid endale uue maja. Aastaid hiljem loendas Elvis Mississippis elamise ajal kokku seitse eri kodu ja siis veel mitu tükki, kui pere kolis Memphisesse, kui ta oli kolmteist. Osa inimesi, kel rahamuresid polnud, rääkisid, et Presleyd olid säärased, kes kolisid pidevalt, kui oli käes aeg üüri maksta. Elvise meelest oli see ülekohtune. Tema ema oli aus inimene.

Gladys oli ka väga närviline, isegi pelglik, aga ta oli kohusetundlik ja töökas. Kui Vernon, kes ei püsinud kunagi ühel töökohal kaua, laenas pidevalt raha, et hakkama saada, üritas Gladys alati hoolitseda selle eest, et võlg tagasi makstaks ja kõik arved oleksid tasutud. Elvis nägi nende heitlusi terve lapsepõlve kõrvalt, kuulis isa piiblit lugemas ja ütlemas õhtupalvet, et nad kuidagi vaesusest välja pääseksid.

„Jah, me olime vaesed,“ tunnistas Vernon aastaid hiljem. „Aga me polnud rämp.“

Elu võis Presleydel ju raske olla, aga Elvis polnud õnnetu väike poiss. Ta ei teadnud, et nad on vaesed. Mitte kellelgi nende tuttavatest polnud suurt midagi, nii et ta ei teadnud, et on olemas rikkad ja seda, kui teistsugust elu nad elavad. Pealegi hoidsid vanemad teda alati enda juures – ainult nemad kolmekesi.

Kus iganes ka elati, magasid nad alati samas toas ja kui Vernon oli ära või hiljem, kui ta Parchmanist välja sai ning käis vahel teistes linnades tööd

otsimas, magas Elvis emaga samas voodis. Vahel lesisid nad Gladysega kahekesi hommikuti voodis ja rääkisid oma pudikeeles. Elvis ütles ema kohta Satnin. Teinekord luges Gladys talle lastepiiblist lugusid, jutustades Joonase seiklustest vaala kõhus ja Joosuast Jeeriko lahingus. Elvis salvestas kunagi hiljem kirikulaule Joonasest ja Joosuast.

Suuremaks saades kuulis ta vahel isa ütlemas, et nad olid olnud nii vae- sed, et mõnikord polnud neil „õhtuks midagi muud süüa kui maisileiba ja vett“. Elvis seda siiski nii ei mäletanud.

„Me söime sealiha või ahjusinki ja kartuliputru. Selliseid asju, rasva- kastmega,“ ütles ta kord ühele reporterile.

See polnud igapäevane, aga niipalju, kui ta ise mäletas, ei läinud ta kunagi magama tühja kõhuga, ehkki „vahel oli see võimalus olemas“. Ehkki ta teadis, et selles võis olla teatud määral tõtt, et tema isal polnud ambitsioone, kaitses ta isa alati.

„Mitte keegi ei tea, kui raske tal oli,“ ütles ta. „Ta oli minuga imetore ja ehkki tema ja ema tülitseisid, armastas ema teda.“

Vernon oli noorena kena mees ja Gladys, kes ei tahtnud kingi kanda, tantsis poja nähes raadiost tuleva muusika järgi üksinda. Enne abiellumist meeldis talle Tupelos tantsimas käia ja pojale rääkis ta, et tema võimatu unistus oli olnud filmides tantsijaks saada. Talle oli antud looduse poolt ilus hääl ning ta laulis alatasa, nagu ka isa, peamiselt kirikulaule ja Elvis ühines nendega.

„Mäletan, et kui olin väike, kuulasid inimesed meie kodukandis minu laulmist,“ rääkis Elvis rohkem kui kolmkümmend aastat hiljem. Perekonna lemmikirikulaul oli „Peace in the Valley“ koos selle juurde maalitud muinasjutuliste piltidega. „Karu on leebe ja hunt taltsas ja lövi heidab lamba kõrvale lebama.“ Elvisele see meeldis ning kuna kirikulaulud said ja jäid tema elu keskseks osaks, esitas ta neid nende väikeses kirikus, mis asus kodu lähedal ümber nurga. Perekond käis seal oma parimates riides, kolm korda pühapäeviti ja terve päeva palvekoosolekute ajal, kui Elvis vaatas, kuidas preester liikus ja palus Jeesust ning kogudus kõikus oma kohtadel, hõikudes ja jalgu sahistades. Mõned kutsusid neid „püha- deks keerutajateks“, aga Elvis seda ei teinud ja vihastas, kui seda sõnapaari kuulis. Tema arvates oli see tema usu suhtes lugupidamatu.

„Kaheaastasest saadik kuulsin vaid gospelmuusikat,“ meenutas ta hil- jem religioosseid lugusid salvestades. „Me laenasime oma psalmilaulmise

stiili neegritelt*. Käisime alatasa religioossetel kooslaulmistel. Preestrid jooksid ringi, hüppasid klaveri peale, liikusid siia-sinna. Publikule see meeldis ja ilmselt õppisin ma neilt.“

Religioon oli tema elus tähtsal kohal lapsest saadik. Kord, kui Gladys tabas ta naabrite tagahoovides tühje Coca-Cola pudeleid varastamas, et need toidupoes penn pudeli eest ära anda, andis ta pojale rihma. Hullem kui karistus oli aga see, et ta viis poja kirikusse, kus viimane pidi koguduse ees oma pahateo üles tunnistama.

Ehkki Elvis oli selles mõttes omamoodi, et tema ühe jala teine ja kolmas varvas olid kokku kasvanud, oli ta muus mõttes tavaline laps, kes põdes tavapäraseid külmetusi, grippi, leetreid ja läkaköha. Ühel korral, kui tal oli kurgumandlipõletik, kartsid vanemad tõsiselt, et võivad temast ilma jääda. Kuna neil polnud arsti jaoks raha ja haiglasemine ei tulnud kõne alla, laskusid nad mõlemad poja voodi kõrvale põlvili ja palvetasid tema eest. Palavik taandus. Pärast seda oli Gladys veendunud, et Elvise ellujäämine oli jumala sõnum, tõestus, et tema poeg on tõepoolest eriline.

Gladysele tegi muret kõik. Ta oli kaotanud ühe lapse ja tal oli hiljem veel üks nurisünnitus, nii et ta kartis kohutavalt Elvist kaotada.

„Ta ei lasknud mind lapsena hetkekski silmist,“ meenutas Elvis.

Ühel päeval mängis Elvis teiste lastega läheduses oja ääres ja kukkus vette. Ohtu polnud, aga ta sai kodus märgade pükste eest nahataie. Niisiis ta teadis, et ei tohi emale muret valmistada. Kui see juhtus, ähvardas ema teda luuaga. Kui teised lapsed Elvist kiusasid, ähvardas Gladys selle ka nende peal käiku lasta. Üldiselt oli ta vaikne inimene, aga „kui ta vihastas, oli teda kuulda Clevelandi“, nagu ütles üks peresõber.

Vahel klatšisid naabrid neid taga, öeldes, et „Gladys jumaldab seda poissi nii, et hellitab ta ära“. Just seda Gladys tegigi selle piskuga, mis tal pakkuda oli. Võib-olla olid Elvise hilisemad tujutsemised selle tagajärg. Kuni teismeliseani oli tal alati oma taldrik, tass, nuga, kahvel ja lusikas, mille ta võttis isegi kooli kaasa, tehes sellega teistele lastele nalja. Mingil põhjusel ei talunud ta, kui keegi teine neid kasutas, ja kui see juhtus, sattus ta raevu. Ta ei teadnud, miks see teda häiris. Lihtsalt häiris. Ta ärritus terve elu tühiste asjade peale, teades, et ei peaks seda tegema, ja peaaegu alati kõige lähedasemate inimeste peale. „Haiget teed alati neile, keda armastad,“ kõlavad vana Mills Brothersi laulu sõnad ja Elvis nägi neis tõde. Kas ta vahel ka emale haiget tegi? Jah, aga mitte kunagi tahtlikult.

* Tsitaadid tõlgitud muutmata kujul.

Ta oli üldiselt passiivne kohusetundlik poeg ning vanemate suurimad mured temaga seoses olid halvad unenäod, mida ta vahel nägi, ja unes kõndimine. Mida ta tegi või kuhu ta enda arvates unes läks, seda ei osanud ta öelda. Ema ütles, et ta otsis Jesset. Võib-olla tõesti, aga ta juhatas poja tagasi voodisse ja laps jäi rahulikult magama.

2

„Ära üldse muretse, ema.

*Kui ma suureks saan, ostan sulle ilusa maja,
tasun toidupoes su võla ja ostan kaks Cadillaci,
ühe sulle ja isale ja teise endale.“*

Elvise esimene kool oli East Tupelo Consolidated. See oli väga väike, kaks klassi ühes klassiruumis. Alguses viis Gladys teda igal hommikul kooli ja käis pärastlõunal vastas, ehkki hiljem käis Elvis koos ümbruskonna lastega. Lugu sellest, et ema viis teda kooli iga päev kuni neljateistkümnenda eluaastani, ongi ainult lugu.

Tema vanemad polnud eriti kooliharidust saanud, kuna Gladys sai käia igal aastal koolis vaid neli kuud. Ta oli siiski otsustanud, et Elvis peab olema tublim kui tema ja Vernon, et ta lõpetab keskkooli ning temast saab tähtis isik, kel on hea ja kindel töökoht.

Kool oli tol ajal range ning Elvis keskpärane ja häbelik. Teda oli õpetatud olema viisakas ning ütleva „jah, proua“ ja „ei, proua“, mida ta tegi terve elu, aga ta ei öelnud tunnis suurt muud midagi. Kui ta sai kuulsaks ja nägi vanu koolifotosid endast koos klassikaaslastega, kui ta oli kuue-seitsmeaastane, kõhn väike poiss tunkedes, arutles ta ilmselt, millist tulevikku ta võis endale ette kujutada. Tal olid siis heledad juuksed – helepruunid, mis suvel veelgi heledamaks pleekisid.

Sel ajal, kui Elvis käis oma esimeses koolis, ühines Ameerika teise maailmasõjaga ning USA sõdurid võitlesid Euroopas ja Atlandi ookeani kallastel ning lapsed laulsid patriootilist laulu „God Bless America“. Kui Elvis oli seitsmene, laulis ta duetti väikese tüdrukuga, kelle nimi oli Shirley. Nad laulsid „You Are My Sunshine“ ja Elvis mängis mängukitarri, mille keegi oli talle kinkinud.

Kas ta kujutas ette, et on kantrimuusikakontserdil Grand Ole Oprys, mille ülekannet tema perekond ja kõik tema tuttavad laupäevaõhtuti raadiost kuulasid? See oli iganädalane maiuspala. Isa pidi vahel ühendama raadio autoakuga, kui nende elukohas ei olnud juhtumisi elektrit. Vernonil oli peaaegu alati mingisugune vana auto olemas, ehkki tihti lagunesid need enne, kui ta neid õieti kasutada jõudis.

Opry oli arvatavasti ka see koht, kust Elvis kuulis esimest korda Red Foley't laulmas vana kurba kantrilugu „Old Shep“. Tal oli ka endal vahepeal koer Rex, keda ta väga armastas, aga kes oli nakatunud kärntõppe ja tuli magama panna. Seega võis talle väga meeldida mõte poisist, kel on lapsena parimaks sõbraks koer. Lapsepõlvelemmikuna sai „Old Shepist“ esimene lugu, mida Elvis kümneaastasena avalikult Mississippi-Alabama näituslaada lastepäeval esitas.

Laat oli Tupelos tähtis päev, kui lapsed viidi kohalikest koolidest laadaplatsile ja osa neist valiti laulma talendikonkursile. Elvis oli koolis teistega proovi teinud, kui tema viienda klassi juhataja proua Oleta Grimes kuulis teda hommikupalvusel laulmas ja soovitas direktoril ta konkursile saata. Oleta Grimes oli Orville Beansi tütar, nii et ehk tahtis ta kuidagi Elvise vanematega juhtunut heastada. Igatahes seisis Elvis tähtsal päeval tooli peal, et ulatuda mikrofonini, jalas triigitud teksad, kaelas lips ja ees traatraamiga prillid, lühikesed heledad juuksed seitliga ühele küljele kammitud ja laulis ilma saateta. Fotodel on ta seal väga tõsine, seistes võitjate kõrval, kaks suuremat last temast paremal, Annie Oakleyks riietunud kitarri ja kauboikaabuga tüdruk, ning temast vasakul väike mustanahaline poiss kõvakübaras ja vestis. Ta tuli enda mäletamist mööda konkursil viiendaks, ehkki mõne arvates teiseks. Igatahes sai ta auhinnaks lõbustuspargi tasuta külastuse.

„Aga,“ meenutas Elvis, „ma tegin ilmselt midagi valesti. Arvatavasti lõbustuspargis käies, sest ema andis mulle tol päeval rihma ja ma arvasin, et ta ei armasta mind.“

Üksteist aastat hiljem, kui ta läks Hollywoodi, salvestas ta teise albumi jaoks „Old Shepi“. Paljud fännid ei saanud aru, miks oli see lugu „Long Tall Sally“ ja veel kahe Little Richardi rokiloo kõrval. Nad ei teadnud, et ta oli seda laulnud peaaegu terve elu.

Kitarrid tulid tema ellu siis, kui ta sai üheteistkümnendaks sünnipäevaks endale esimese päris pilli. Kitarr polnud tema kodukandis ebaharilik

kingitus, sest see oli töömehe esimene valik muusikainstrumendina – odav ja lihtne kaasas kanda. Elvis oli tegelikult tahtnud jalgratast, aga see oli liiga kallis ning Gladys kartis, et ta jääb tee peal auto alla. Elvis oli palunud ka jahipüssi, ehkki ta ütles isale, et „ei taha linde lasta“.

Kitarr oli Gladyse mõte. „Sa võiksid seda mängides laulda, Elvis,“ ütles ta, „sa ju tead, et inimestele meeldib sind laulmas kuulda.“ Nii saigi Elvis väikese Gene Autry tüüpi pilli, mis maksis tema vanematele ehituspoes umbes seitse dollarit ja viiskümmend senti. Poeomanik rääkis hiljem, et Elvis hakkas jonnima, kui ei saanud soovitud püssi, aga poiss ise seda ei mäletanud. Vähemalt mitte tol päeval. Võimalik, et ta jonnis mingil teisel päeval samas poes, kui ei saanud oma tahtmist. Tal käisid terve elu peal ootamatud vihahood.

Nagu selgus, oli kitarr kingitusena suureks inspiratsiooniks. Varsti ostis isa Elvisele ka muusikaõpiku, kus näidati, kuhu sõrmed krihvidel panna, et mängida lihtsamaid akorde. Nende kiriku pastor, kes oli ühtlasi ka sugulane, õpetas teda natuke mängima. Pärast seda õppis ta enamjaolt ise ning sellest päevast alates hakkasid muusika ja laulmine aina enam tema aega nõudma. Nagu üks teine foto osutab, sai ta järgmisel aastal ka jalgratta.

Elvise tuttavatest polnud kellelgi televiisorit ja selleks ajaks tahtis ta juba väga näha, mis asi see televisioon on. Ta pidi siiski ootama ja enda lõbustamiseks käis ta kohalikus Tupelo raadiojaamas vaatamas amatööride pärastlõunast saadet „Saturday Jamboree“. Seda korraldati vanas kohtumajas ja vahel kutsuti ka Elvist laulma. Ta esitas enamasti „Old Shepi“, eriti pärast seda, kui oli õppinud natuke kitarrimängima.

„See kõlas nagu peksaks keegi pangekaant,“ naljatas ta hiljem oma varaste katsete üle end ise saata, aga kitarr aitas tal kindlasti rütmis püsida.

Mississippi Slimi nimeline kantrilaulja esines saates regulaarselt kantrilugudega ning kuna ta oli käinud Nashville’is ja salvestanud mõne plaadi, tundus ta Elvisele väga kuulus ja glamuurne. Ta oli esimene staar, kellega Elvis kohtus, ja korra saatis Mississippi Slim poissi isegi kitarril. Ilmselt oli tegemist hea inimesega.

Muu maailm ei olnud ikka veel Presleyde vastu lahke ja kui Elvis oli kaksteist, pidid nad lahkuma peamiselt valgenahalistega asustatud Ida-Tupelo piirkonnast, sest neil oli taas raha otsa saanud. Nad kolisid linna põhipiirkonda ja üürisid maja tookord Shakeragi nime kandvas rajoonis, kus elas suurem osa Tupelo mustanahalistest elanikest. Tol ajal oli

Mississippiis rassiline segregatsioon normiks ning valgetel olid omad koolid, kirikud, juuksurid ja muu ning mustanahalistel omad.

Ida-Tupelo oli olnud valgete tööliklassi inimeste elukohaks, kus peamiselt kuulati kantrimuusikat, aga Shakeragi lähistel elades, kus olid vaeste onnid ja töölislaulud, ning möödudes väikestest kirikutest, kust kostis kirikulaule ja võib-olla kuuldes samal tänaval ka muusikat lõbustusasutustest, pidi see olema Elvise-sarnase poisi jaoks midagi uut ja põnevat. Tol ajal hakkas ta ka raadiost avastama mustanahaliste rütmibluusi. Vanemad noomisid poega selle kuulamise eest, aga see teda ei takistanud. Gladys rõhutas talle alata, et jumala silmis ei ole ta teistest parem, aga samas hoiatas teda mitte alustama suhet „mõne värvilise tüdrukuga“. Nii oli Gladyst kasvatatud, nagu Elvis hiljem meenutades ütles, aga teda mitte.

Kuna nad elasid nüüd Tupelos teistsuguses piirkonnas, pidi ta kooli vahetama ja hakkas käima Milan Junior High's, kus ta häbenes seda, et kandis ainsana klassis veel tunkesid. Muud tema vanemad osta ei jaksanud. Aastaid hiljem, kuuekümnendatel, kui kõik noored kandsid teksaseid, küsiti temalt vahel, miks tema teksaseid ei kannu. Tõde oli see, et lapsena pidi ta kogu aeg kandma teksakangast, mis oli vaeste riietus. Nii et peale selle, kui ta pidi kandma filmis mängides teksaseid, ei pannud ta neid kunagi jalga. Need tuletasid talle meelde liiga paljusid asju, millele ta mõelda ei tahtnud.

Mõistagi polnud Presleyde kodus peale piibli ka eriti muid raamatuid, nii et Gladys registreeris ta Tupelo raamatukogu liikmeks. Elvis käis seal mõne korra, aga tegelikult meeldisid talle väga tollaegsed paksud koomiksid, täispikkuses koomiksilugudega kapten Marvelist ja Flash Gordonist. Poisid vahetasid neid koolis omavahel, aga Elvis hoolitses alati selle eest, et sai enda omad tagasi, hoides neid korralikult virnas. Need olid tal alles aastaid, ka veel siis, kui ta oli kuulus. Talle meeldisid ka filmid ja ta käis laupäeviti vaatamas Roy Rogersi ja Gene Autry filme, ehkki isa ütles talle, et ta kirikus kellelegi ei ütleks, et ta kinomajas käib. Osa sealseid inimesi olid rangemad usklikud kui tema vanemad ning arvasid, et filmide vaatamine on patt.

Kirikus käivad inimesed pidasid patuks paljusid asju, aga õnneks polnud muusika nende hulgas ja selleks ajaks kandis Elvis kitarriga kogu aeg koolis kaasas, kus ühel päeval paar kiusajat poissi selle pihta panid ja keeled katki lõikasid. Nende arvates oli see naljakas. Elvise meelest mitte ja kõik

nägid, kui tõsiselt ta on endast väljas. Võib-olla ütles õpetaja midagi, aga järgmisel päeval kogus punt lapsi isekeskis raha ja ostis talle uued keeled.

Tõenäoliselt korraldasid selle klassi tüdrukud. Tüdrukud olid tihti selles mõttes toredamad. Elvis oli ainult kaksteist, aga ta oli juba tüdrukute järele hull. Talle olid tüdrukud ja nende seltskond alati meeldinud. Kord Ida-Tupelos elamise ajal oli ta kirjutanud vanemate abielutunnistusele enda ja ühe väikese tüdruku nime, aga siis meelt muutnud ja andnud tüdrukule kirjakese, kus seisis, et talle meeldib nüüd tüdruku sõbranna rohkem. Ja oligi kõik. Nad olid lahutatud.

Raha oli kodus alati vähe ja ilmselt sai ta juba lapsena aru, et tema peab selles suhtes midagi ette võtma. Ühel korral, kui ta kuulis oma vanemaid muretsemas, et nad ei jaksa üüri maksta või ei leidnud toidupoe arve tasumiseks mõnda dollarit, ütles Elvis Gladysse: „Ära üldse muretse, ema. Kui ma suureks saan, ostan sulle ilusa maja, tasun toidupoes su võla ning ostan kaks Cadillaci, ühe sulle ja isale ja teise endale.“

Gladys naeratas, aga isa naeris ja pani käe ümber poja. „Peaasi, et sa neid ei varasta, poja,“ ütles ta.

Elvis ei teadnud, millal tema vanematele tuli mõte Tupelost lahkuda. Vernon oli palju mujal töötanud ja mõnda aega Memphises elanud, aga selleks ajaks, kui Elvis sai kolmteist, oli isal töö, mis talle meeldis, toidukaupu laiali vedava auto juhina Mississipi põhjaosas. Siis lasti ta lahti. Vernon oli jäänud töö ajal vahele puskari müümisega. Puskar polnud lõunaosariikide inimeste jaoks midagi erilist, aga see oli illegaalne ja ülemus ütles, et tal ei jää muud üle, kui õnnetu Vernon vallandada.

Presleyd võtsid seega üleöö vastu otsuse, mida teevad inimesed enamasti siis, kui asi enam hullemaks minna ei saa. Nad müüsid maha suure osa mööblist, mis oli nagunii kasutatuna ostetud, ja andsid ära need esemed, mida müüa ei saanud. Siis pakkisid nad kogu oma maise vara puidust kohvrisse ja kinnitasid selle 1937. aasta Plymouthi katusele, millega Vernon tol ajal sõitis. Ema eesistmel ja Elvis vanaemaga taga asusid nad tööd otsima. Nad olid taas täiesti rahatud. Olukord pidi ometi paremaks minema. Saja viiekümne kilomeetri kaugusel loodes asuv Memphis oli ainuke mõistlik sihtkoht.

3

„Ma lihtsalt istusin klassiruumis ja vahtisin aknast välja ...

Mõtlesin sellele, kuidas olen staar ja laulan.

Ma unistasin alatasa.“

Kõik muutused toimusid Elvisega Memphises. Kui perekond Tupelost lahkus, jättis ta lapsepõlve selja taha. See oli 1948. aasta novembris ja ta oli peaaegu neliteist. Ehkki kõike ja kõiki tuttavaid maha jättes hakkasid silmad minema sõites pisaratest kipitama, tunnetas ta Memphisesse saabumise esimesest hetkest alates mingit elevust. See oli lihtsalt selline koht. Elvis oli käinud seal vaid onu Noah'ga, kes oli koolibussiga Tupelost lapsed Overton Parki loomaaeda toonud. Noah oli sõitnud Riverside'is ringi ja näidanud neile Mississippi jõge ja silda Arkansasesse. See oli tundunud väikelinna lastele suure ja ohtliku linnana ning sünge ja kõrge seal, kus olid vanad puuvillalaod, aga miski ei tundu kuigi kaua ohtlik, kui sellest saab kodulinn.

Gladys oli alguses linnas morn ja üksildane, aga Elvisel kulus harjumiseks vaid paar nädalat. Nad ei kolinud ju Chicagosse või New Yorki. Memphis võib praegu olla eeslinna arvelt üsna suur, aga tol ajal ulatus piirkond Front Streeti taga põhja ja lõunasse ainult paari kvartali kaugusele. See oli ka ainus osa Memphise, mida Elvisel oli vaja tunda.

Alguses peatusid nad paaris-kolmes pansionis – üks tuba söögitegemiseks, söömiseks ja magamiseks, lauapliit, teistega ühine tualettruum, vanni polnud. Siis leidis Vernon tööd United Paint Companys ja Gladys läks tööle õmblejana – oli ta ju seda tööd ka nooremana teinud. Kui veidi aega hiljem tema vend Travis Smith ja tolle abikaasa Lorraine Tupelost samuti sinna tulid, otsides tööd, hakkas linn kodusemana tunduma. Mõne kuu pärast eraldas Memphise kommunaalamet neile korteri Lauderdale

Courtsis, kus olid riiklikult rahastatud Uue Kursi reformikava raames ehitatud kortermajad peredele. Mõni oleks ajanud nina püsti, et peavad elama linnale kuuluvas korteris, pealegi ei olnud kolmekordsete kivimajade rajoon just ilus, aga kaks magamistuba, elutuba, köök ja oma vannituba? See oli seni Presleyde parim kodu ja kui ametnik neil külas käis, uurimaks, kuidas neil läheb, ja kiitis proua Preselyt, kui korras kõik on, oli Gladys rõõmus. Ta oli alati kodu korras hoidnud, aga see oli esimene kord pärast Elvise sündi, kui ta oli oma kodu üle uhke. Elvise jaoks oli see kasvamiseks hea koht.

Rassiline segregatsioon oli Memphises sama tavaline, kui oli olnud Tupelos, aga ehkki Lauderdale Courts ja Elvise kool Humes High asusid valgete piirkonnas, oli lähedal asuva Memphise keskosa rohkem mustanahaliste linn kui ta oli arvanud, eriti kui ta sattus Beale Streetile ja kaugemale. Ta ei saanud sellest tookord aru, aga see avaldas talle tohutut mõju, kuna ta kuulis raadiost rohkem „rassimuusikat“, nagu seda tookord kutsuti. Gladys ja Vernon tahtsid ikka kuulata ainult kirikulaule, Bill Monroe või Hank Williamsi kantrilugusid, aga nagu Elvis ütles, meeldisid talle ka „tõelised Mississippi lauljad“, nagu Big Bill Broonzy ja Big Boy Crudup. Kui ta poleks kujunemisaastatel Memphisesse elama läinud ning nii palju bluusi ja rütmibluusi kuulnud, oleksid tema elu ja karjäär olnud sootuks teistsugused. Ta ei saanud seda siis teada, aga Memphis tegi temast selle, kes ta oli.

Humesi keskkool asus kodust umbes kümne tänavavahe kaugusel. Elvise meelest oli see esmapilgul nagu vangla. Teadmata, kuhu minna või kuidas massi sulanduda ning olles eluaeg kergelt kokutanud, kui ei teadnud, kuidas end väljendada, jäädes kogeleva sõnade *where*, *when* ja *why*^{*} ning ka peaaegu kõikide teiste w-tähega algavate sõnade juures, oli ta enda sõnul alguses olnud „metsikult närvis“. Abi polnud ka sellest, et mõne lapse arvates oli tal imelik nimi. „Elvis“ polnud Tupelos päris tundmatu ristinimi, aga Humesi keskkoolis polnud arvatavasti kunagi varem ühtegi Elvist käinud, ehkki pärast teda võis neid seal paar tükki käia.

Osa koolikaaslasid kutsusid teda õpetaja lemmikuks ja pilkasid tema Mississippi murret, mis oli tookord väga matslik, aga ta ei osanud teistmoodi käituda ega kõnelda. Tema lemmiktund oli alati emakeel ja toonane õpetaja ütles, et Elvis oli väga tubli peast etleja, ehkki grammatika oli

* *Where, when, why* – ingl k 'kus, millal, miks'.

tal nii kehv, et õpetaja ütles selle kohta lausa „jõle“, ent niimoodi olid kõik Tupelos rääkinud. Kui Elvis sai kuulsaks ja reporterid otsisid üles tema endisi klassikaaslasi ja õpetajaid, sai Elvis teada, et ta oli olnud viisakas häbelik poiss. Võib-olla oli ta olnud liiga viisakas ja liiga aupaklik kõikide autoriteetsete inimeste ees, aga ka tema vanemad olid alandlikud. Vaesed inimesed, kel polnud suurt midagi, käitusid nii.

Elvis ei võtnud kitarri Humesis kooli kaasa ega laulnud seal kohe alguses, sest ei teadnud, kuidas selle peale reageeritakse. Lisaks oli tal siis häälemurre ja ta ei teadnud, millist häält ta teeb, kui laulmiseks suu avab. See oli tema salajane mure. Ta teadis juba, et tahab saada lauljaks ja teda häiris, et pärast häälemurret ei pruugi hääl tagasi tulla.

Muidu oli elu Courtsis ilus – nii kutsuti riigile kuuluvaid kortermajade kvartaleid. Seal elas veel kolm-neli samavanust poissi ning nad veetsid koos aega, mängisid jalgpalli või uitasid niisama oma lõbusks tänavatel. Tüdrukuid oli ka ja suviti istus ta vahel mõne tüdrukuga maja ees murul. Oli Betty ja oli Billie. Billie murdis paariks päevaks Elvise südame, kui eelistas üht madrust. Aeg-ajalt korraldasid lapsed keldris pidusid ning mängisid pudeli keerutamise mängu, kui tuled ära kustutati. Kaugemale nad ei läinud, aga neljateistkümnesena võib pudeli keerutamise mäng väga lõbus olla.

Elvis oli seksist teadlik olnud aastaid. Maal või maakoha lähedal, kus on talud ja loomad, teavad kasvavad lapsed neid asju ja Tupelos polnud ta olnud ainuke laps, kes magas vanematega samas toas. Temasugused lapsed kuulsid öösiti igasuguseid asju, aga õppisid küsimusi eriti mitte esitama ja seks oli sootuks midagi muud kui pudeli keerutamise mäng.

Laulmine oli Elvise jaoks nagunii tähtsam ja kui ta hääle tagasi sai, istus ta trepil kitarri mängides ja endamisi lauldes. Laulja saavutab trepil suurepärase kajaefekti, mida tegid kõik talle meeldivad rütmibluusi *doo-wop*-stiili viljelevad grupid New Yorgis ja Philadelphias. Kõik teda muidugi kuulda ei tahtnud. Tema laulmise peale kaevati – naabrid tahtsid beebit magama panna, vanemad inimesed tahtsid rahu ja vaikust ning iga kord, kui isa mööda läks, kordas ta: „Ma ei tea ühtegi kitarrimängijat, kes oleks midagi teeninud,“ nagu oleks ta katkine plaat, aga Gladys julgustas poega alati.

Pühapäevad olid Presleyde jaoks ikka kirikuskäimise päevad, nagu enamiku inimeste jaoks Memphises, sest iga nurga peal oli mõni kirik. Nemad

käisid McLemore Avenuel First Assembly of God'i kirikus, ent Elvist hakkasid aina enam huvitama gospelgrupid, nagu Blackwood Brothers Quartet ja Statesmen, kes laulsid palvekoosolekutel, kus perekond samuti käis. Väikese grupiga laulmine oli Elvise jaoks põnev. Elu lõpuni.

Mõlemad vanemad käisid nüüd tööl ja raha oli rohkem kui kunagi Tupelos, ehkki siiski mitte kunagi piisavalt, kuna ka vanaema oli vaja üleväl pidada. Nii et kui isa ostis vana muruniitja, käis Elvis tänaval inimestele muruniitmise teenust pakkumas. Tal ei läinudki sugugi kehvasti ja ta oli uhke, kui suutis toidupoe arve tasuda. Vernon, kes nihestas peagi selja kahekümneliitriise värvitünni tõstmisega ära, oli rahul. „Elvis, sul on alati olnud lahke süda,“ ütles ta, kui Elvis andis oma palga tema kätte. Gladys reageeris alati ühtemoodi. „Kui tore. Peaasi, et sa ka koolitükid ära teed.“ Elvis oli ... nii tubli kui suutis, aga ta kulutas rohkem aega raadiost kuulud lugude uurimisele kui esseede kirjutamisele. Ta tõesti uuris neid, panes tähele, kuidas näiteks Dominoesi laulja Billy Ward noote väänab, milliseid harmooniaid kasutatakse ja kuidas sõnu kõige mõjusamalt esitada.

Hiljem oli tal tunne, et läks vaid silmapilk ja need varased teismeaastad möödusid nii, et ta ei saanud arugi. Ta käis koolis, veetis sõpradega aega, kuulas raadiot, käis kinos, kirikus ja mängis kitarri. Mõne aasta pärast seostati teda tihedalt kitarriga, aga ta tunnistas alati meelsasti, et on algusest peale mänginud ainult oma lõbuks – pill andis lihtsalt laulmise ajal kätele tegevust. Tema plaatidel mängisid uhkeid akorde alati teised, tõelised kitarristid.

Klaveriga oli sama lugu. Perel ei olnud tema lapsepõlves kodus klaverit, aga ta oli Tupelos kirikus mõne gosselloo selgeks saanud ja tohtis vahel Humesi keskkoolis klaveril klimberdada. Klaveritundideks muidugi raha polnud, nii et nagu kitarri puhul, nii õppis ta ka klaverit ise mängima. Elvis ei õppinud kunagi selgeks ühtegi Rahmaninovi või Chopini pala, nagu mõned teised lapsed tema koolis, aga ta õppis katse-eksitusmeetodil klimberdama seda, mida kuulis raadiost või kirikus.

Pikka aega oli Presleyde ainuke plaadimängija väike üleskeeratav RCA Victrola ja kui Elvis oli piisavalt raha kogunud, läks ta laupäeviti Charlie'se plaadipoodi North Main Streetil, kuulas seal plaadimasinat ja ostis ehk ka mõne talle meeldiva plaadi. Ta sai osta korraga vaid ühe. Tol ajal olid saadaval vaid plaadid 78 pöördega minutis ja vähemalt kaks kolmandikku tema kogust olid mustanahalised artistid.

Hiljem hakkas ta ostma plaate, mille pöörlemiskiirus oli 45/min ja pärast abiellumist imestas Priscilla, miks tal on selliseid vanu plaate Gracelandi plaadimasinas ikka veel nii palju. Priscillale meeldis Peter, Paul and Mary ning ehkki Elvisele meeldis see samuti, tähendasid need vanad plaadid tema jaoks midagi enam. Ta naasis terve elu jooksul ühtelugu nende juurde – need viisid ta minevikku. Enamiku inimeste muusikamaitse jääb pidama nende teismeikka ja Elvise jaoks tähendas teismeikka kohaliku bluusilaulja Rosco Gordoni, rütmibluusi grupi Clovers ja *doo-wop*-grupi Oriolesi kuulamist. Veidi nooremate inimeste jaoks tähendab see tema lugu „Love Me Tender“.

Nagu ikka, on iga noore inimese elus väga erilisi päevi ja Elvise jaoks oli see juhiloa saamine onu Travise igivana Buickiga, kui ta oli viieteistkümmene. Nagu kõik maapoisid, oli ta aastaid autoga sõitnud – seitsaadik, kui istus kümnese isa süles ja keeras rooli. Nüüd Memphises ringi sõita, ema isa vana Lincolniga sõidutada ja talle vaatamisväärsusi näidata – see oli midagi erakordset. Ka tüdrukutele meeldis autoga ringi sõita.

Koolis hakkas olukord samal ajal muutuma. Ta polnud kunagi olnud lärmakas ega pealetükkiv laps, aga kuueteistkümnese hakkas ta ennast avastama. Või siis avastasid teda teised, kui ta hakkas muutma end selliseks, nagu ta enda arvates olema pidi? Ta oli näinud teisi poisse sama teemas. Ühel päeval olid nad alandlikud ja nähtamatud, järgmisel hakkasid hormoonid möllama, näole tekkisid vistrikud ja noormehed läksid pööraseks. Elvisel tekkisid samuti vistrikud ja veel päris hullusti, nii et avatud poorid olid nagu kuukraatrid. See oli teismee negatiivne pool. Hea oli see, et ta oli hakanud pärast kooli käima tööl Loewi kinos kohanäitajana, mis tähendas, et ta võis filme tasuta vaadata ja samas raha teenida. Gladys töötas nüüd meditsiiniõe abina St Josephi haiglas, nii et Elvis võis viimaks veidi raha enda peale kulutada. Enamik klassi poisse kandsid dressipluuse ja teksasid, aga tema käis Tiger Shopis või Ike'sis North Mainil, kus käisid mustanahalised muusikud, ja ostis endale erksavärvilisi riideid, näiteks roosa särki, pika pintsaku ja viigipüksid. Silmatorkavad riided olid talle terve elu olulised.

Oma kujutlusis oli ta juba kuulus laulja – aastaid enne seda, kui inimesed hakkasid raha maksma, et teda laulmas kuulda, enne, kui keegi oli teda üldse laulmas kuulnudki. Ja nagu selleks, et end veenda, et ta oli staar enne, kui selleks tegelikult sai, hakkas ta vastavalt riietuma. Kandes erksavärvilisi

esinemisriideid, jäi ta inimestele silma, kui polnud mingit põhjust, miks keegi peaks teda tahtma märgata. Juustega oli sama lugu. Gladys ütles talle ikka, et tal on väga paksud juuksed, ja Elvis kasvatas need pikemaks ning kui oli piisavalt vana, siis ka põskhabeme, määrides tukale pumatit ja kasutas kammi igal ajal, kui talle tundus, et see on sassis. Tema tuttavatest polnud toona kellelgi põskhabet, aga ta tahtis näha välja nagu noor põhjaosariikide sõdur, kes on äsja kodusõjast naasnud.

Seda kõike nägi ta filmidest, enamasti vesternidest. Ta käis kinos vähemalt kaks korda nädalas ja kujutas ette, et on staar. Hiljem naljatas ta, et tahtis lihtsalt näha välja karm nagu rekajuht, aga ilmselt tahtsid kõik rekajuhid ja ka Elvis välja näha nagu Tony Curtis. Kas ta oli edev? Muidugi oli. Staarid ja ka staarihakatised on alati edevad. Elvis ei suutnud kunagi peeglist mööduda, ilma et poleks sinna enda rahustamiseks pilku heitnud.

Ta teadis, et keskkoolikaaslased peavad tema juukseid ja uhkeid riideid imelikuks, aga see teda ei häirinud. Kord otsustasid mõned poisid temast selle veidriku välja pigistada, midagi sellesarnast, et „paneme talle aru pähe“, nagu Elvis meenutas. Nad ajasid ta enda arvates nalja tehes riietusruumis nurka ning tahtsid tema juuksed ära lõigata ja oleksid arvatavasti seda teinudki, kui Red Westi nimeline poiss poleks vahele tulnud. Red Westist ei saanud just paljud jagu, ta oli juba selles vanuses lihasmägi. Pärast seda päeva jäid Red ja Elvis peaaegu elu lõpuni sõpradeks.

Nad olid kohtunud jalgpallimeeskonnas. Jalgpall meeldis Elvisele, aga ta oli pidanud sellega tegelemisest loobuma, kui pärast kooli kinos töö hakkas käima. Gladysel oli selle üle hea meel olnud. Ta oli olnud parasjagu haiglas tööl, kui sinna toodi poiss, kes oli saanud jalgpalli mängides tõsiselt vigi. See oli teda hirmutanud. Elvisele ei tohtinud miski halba teha. Laupäevased mängud tuttavatest kokkupandud meeskondadega Guthrie Parkis, millest Elvis ja Red aeg-ajalt hiljem osa võtsid, oli sõbralikumad.

Elvis jätkas laulmist kooli kõrvalt. Talle meeldis väga laulda, aga ta tegi seda alati omaette või pidudel, kus ta sundis teisi noori tulesid kustutama, enne kui oli nõus alustama, sest oli liiga häbelik. Pärast seda ei olnud teda enam võimalik tagasi hoida. Talle meeldis igasugune muusika, mitte ainult rütmibluusi staarid. Kui ta oli seitseteist, läks ta Overton Parki kuulama suure orkestri kontserti, võlutud asjaolust, et muusikud võisid tundide kaupa mängida, ja pani tähele, et „dirigent isegi ei vaadanud enamasti noote“. Tal olid juba olemas New Yorgi Metropolitan Opera ja Mario

Lanza plaadid, kes oli tol hetkel suur staar pärast näitlemist filmides „Suur Caruso“ ja „Student Prince“. Elvist häiris, et ta ei osanud nooti lugeda ja ta kartis, et see võib osutuda takistuseks.

Koolis ei olnud ta ikka veel eriti populaarne või, nagu ta ise seda kirjeldas, ei käinud „sealt kellegagi kohtamas“, aga aprillikuus toimus igaaastane muusika- ja teatriüritus, kus kõik õpilased, kes oskasid mingit pilli mängida, laulda, tantsida või akrobaatikat teha, võisid publiku ees esineda. Mingil põhjusel pani tema klassijuhataja Mildred Scrivener sel aastal Elvise kitarristina sinna kirja. Elvis oli kahekümne kahest esinejast kuueteistkümnend ja tema perekonnanimi oli kirjutatud „Prestly“ ning tema esinemiskord oli pärast stepptantsu teinud poissi. Kui ta läks lavale, kuulis ta mürinat ja sosistamist, sest enamik inimesi ei teadnudki, et ta laulda oskab, aga ta otsustas esitada Teresa Breweri hittloo „Till I Waltz Again With You“ ja ta meeldis neile.

„Ma meeldisin neile. Ma tõesti meeldisin neile,“ ütles ta preili Scrivenerile lavalt maha tulles. Elvis oli rabatud. „Hämmastav, kui populaarseks ma pärast seda muutusin,“ naeris ta hiljem.

Nüüdseks oli ta kaheksateist ja kool kohe läbi saamas. Kui see oleks olnud tema teha, oleks ta ilmselt juba kaks aastat tagasi koolist ära läinud. Vernon oleks sellega leppinud, aga Gladys ei tahtnud sellest midagi kuulda. Elvis jätkas ja töötas õhtuti alati, kui sai, kuni 1953. aasta 3. juuni õhtul istusid mõlemad tema vanemad Ellis Auditoriumi publiku hulgas, kui ta sai oma suguvõsas esimese keskkoolilõpetajana kätte tunnistuse. Ta oli sel õhtul väga uhke, aga rahul nii oma ema kui ka iseenda nimel. See oli tänu emale.

„Tõtt-öelda ma ei tea, miks nad mulle lõputunnistuse andsid,“ tunnistas Elvis hiljem. „Ma istusin lihtsalt tunnis ja vahtisin aknast välja. Mul polnud aimugi, mida õpetaja räägib. Mõtlesin Tony Curtisele ja Marlon Brandole ning staariks olemisele ja laulmisele. Ma unistasin alatasa.“ Mõned Humesi keskkooli klassikaaslased läksid kolledžisse, aga tema tuttavatest ainult paar poissi. Tema taustaga noorte jaoks ei olnud kolledž kättesaadav.

„Oleksin tahtnud kolledžisse minna, aga meil polnud piisavalt raha,“ ütles ta. See oli jõukamate noorte jaoks. Mitte keegi tema koolis isegi ei maininud Elvisele seda võimalust. Õpetajad teadsid, et see poleks võimalik. Nad tahtsid harida teda piisavalt, et ta saaks endale kuidagi elatist

teenida. Perekonnana ei olnud Presleydel midagi ja see, mille Elvis teenis, läks ühiskassasse. Ta oli viieteistkümnendast eluaastast alates igal suvel töötanud, teinud seda, mida pakuti, ja ta oli selle üle uhke olnud.

Mõnda aega kaalus ta mõtet liituda Memphise politseiga – politseivorm ja kamraadlus, patrullautos ringisõitmine, nagu telesarjas „Dragnet“, tundus ahvatlev, aga kui kool läbi sai, tahtis ta lihtsalt mingisugust tööd leida. Nädal pärast kooli lõpetamist läks ta Tennessee tööbüroosse täiskohaga tööd otsima.